

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/42/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114208422
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7114208422.9

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkyne: H. A., X.. X.X.XXXX, L. Y. F., J. XX, zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom so sídlom v Prešove, Slovenská 46, proti žalovaným 1/ Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpená Advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, 2/ DRAŽOBNÍK, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Hviezdoslavova 6, IČO: 36 764 281, 3/ H.. H. V., X.. X.XX.XXXX, L. Y. F., K. XXXX/X, o určenie neplatnosti obchodných podmienok v zmluvách o úvere, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 40C/120/2014-744 zo dňa 18. mája 2017 v spojení s uznesením Okresného súdu Košice I č.k. 40C/120/2014-955 zo dňa 19. decembra 2018

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v spojení s uznesením a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozhodol v tomto znení:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaným v 1., 2. a 3. rade p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu prvej inštancie dňa 31.3.2014 domáhala určenia, že ustanovenia obchodných podmienok v zmluve o úvere č. XXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a spoločnosťou VOLKSBANK Slovensko, a.s. dňa 14.12.2011 o výkone záložného práva podľa článku 9 bod 1 písm. a/ priamym predajom tretej osobe, b/ predajom na verejnej dražbe, písm. d/ predajom prostredníctvom tretej osoby, napr. realitnej kancelárie, e/ vyhlásením verejnej obchodnej súťaže, písm. f/ verejným výberovým konaním a ustanovenia všeobecných obchodných podmienok k Zmluve o úvere č. XXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a spoločnosťou VOLKSBANK Slovensko, a.s. dňa 22. 5. 2012 o výkone záložného práva podľa článku 8 bod 8.8. písm. a/ predajom dobrovoľnou dražbou, c/ priamym predajom tretej osobe, d/ vo verejnej súťaži, e/ verejným výberovým konaním, sú absolútne neplatné. Uplatnila si nárok na náhradu trov konania.

3. Žalobu žalobkyňa odôvodňovala tým, že dňa 14.12.2011 so žalovaným v 1. rade ako veriteľom uzatvorila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX na sumu 49 000,- eur a dňa 22.5.2012 Zmluvu o spotrebnom úvere č. XXXXXX na 12 900,- eur, z ktorých vyplýva, že žalobkyňa uhradila poplatok za vypracovanie zmluvnej dokumentácie k úverovej zmluve č. XXXXXX vo výške 245,- eur a k Zmluve o úvere č. XXXXXX vo výške 146,30 eur. Mala za to, že poplatok poskytnutý v deň poskytnutia pôžičky je na ťarchu, keďže v skutočnosti žalovaný v 1. rade neposkytol úver v takej výške, ako sa so žalobkyňou dohodli, ale jej poskytol úver nižší o sumu rovnajúcu sa poplatku.

4. Uviedla, že uzavrela s právnym predchodcom žalovaného v 1. rade VOLKSBANK Slovensko, a.s. Zmluvu o zriadení záložného práva k úveru č. XXXXXX, pričom vklad záložného práva bol povolený dňa 30. 12. 2011, Zmluvu o zriadení záložného práva k úveru č. XXXXXX, vklad záložného práva bol povolený dňa 12. 6. 2012, ktoré sa týkali nehnuteľností registrovaných v časti „C“ KN, Okresný úrad Košice, katastrálny odbor, pre katastrálne územie Letná, ktoré sú vedené na Z. Č.. XXXXX C. L. Č.. X X. J. bytového domu súpisné č. XXXX X. J. N. Č.. XX, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalobkyne o veľkosti podielu X/X C. J. Č.. XXX - B. J. C. X. S. Y. XXX H., R. J. X. R. Č. C. B. G. S. Y. XXX/XXXXX. Z ustanovení obchodných podmienok k Zmluve o úvere č. XXXXXX vyplýva, že je možný výkon záložného práva podľa článku IX bodu 1 a podľa ustanovení všeobecných obchodných podmienok k Zmluve o úvere č. XXXXXX výkon záložného práva podľa článku 8 bod 8.8. Právny predchodca žalovaného v 1. rade žalobkyne dňa 10. 12. 2013 oznámil začatie výkonu záložného práva. Žalovaný v 2. rade doručil žalobkyne znalecký posudok č. 9/2014, v ktorom bola cena nehnuteľností stanovená na 64 500,- eur s tým, že nehnuteľnosti boli značne podhodnotené, čo žalovaná osvedčila znaleckým posudkom č. 19/2014, kde bola cena nehnuteľností stanovená sumou 100 000,- eur. Prvé kolo dražby sa konalo dňa 17. 3. 2013, druhé kolo dražby sa malo uskutočniť dňa 15. 4. 2014. Poukazovala na nález Ústavného súdu ČR z 8.3.2005 sp. zn. I.ÚS 47/2004, kde súd zrušil ustanovenie § 36 ods. 2 Českého zákona o verejných dražbách, článok 20 ods. 1 Ústavy SR, ktorý zaručuje každému právo vlastníť majetok a každému vlastníkovi rovnaký obsah a ochranu vlastníckeho práva. Rovnako žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo/20/2011 z 18.12.2012, Smernicu Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, keďže výška ceny nehnuteľností vo vlastníctve žalobkyne, ktoré majú byť predmetom dražby je omnoho vyššia ako tá, ktorú stanovil znalec v znaleckom posudku. Nepomer nemôže zakladať a odôvodňovať zákonom a dobrými mravmi oprávnený výkon práva (§ 3 Občianskeho zákonníka). Úver poskytnutý žalovaným v 1. rade predstavoval čo do istiny (za obe zmluvy) 61.900,- eur, pričom žalobkyňa ku dňu podania žaloby žalovanému v 1. rade uhradila sumu 3.500,- eur.

5. Na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia súd prvej inštancie najprv vec posúdil v zmysle procesných predpokladov ust. § 80 písm. c/ O.s.p. a dospel k záveru, že predmetná určovacia žaloba by žiadnym spôsobom neovplyvnila postavenie žalobkyne a ani by nepredišla ďalším sporom, keďže ak by súd určil absolútnu neplatnosť obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou oboch uzatvorených zmlúv o úvere, týkajúcich sa výkonu záložného práva, takéto určenie by netvorilo právny základ medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, keďže žalovaný v 1. rade by bol oprávnený vykonať záložné právo v súlade s podmienkami dohodnutými v záložných zmluvách, ktorých platnosť nebola žalobou napadnutá a preto konštatoval nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určenie neplatnosti ustanovení obchodných podmienok v zmluve o úvere č. XXXXXX a všeobecných obchodných podmienok v zmluve o úvere č. XXXXXX, vychádzajúc aj z tej skutočnosti, že nehnuteľnosť, ktorá sa týkala predmetných nehnuteľností bola už nadobudnutá žalovanou v 3. rade, dobrovoľnou dražbou pod č. J.-XXXX/XX Y..B.. XXXX/XX, ktorej neplatnosť žalobkyňa v osobitnom konaní nenapadla.

6. Súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 137 písm. c/, d/ Civilného sporového poriadku, účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“) dodal, že nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP za predpokladu, že to vyplýva z právneho predpisu, najmä z hmotného práva a keďže žalobkyňa žalobu na určenie právnej skutočnosti, ktorá vyplýva z osobitného predpisu nepodala, žalobu žalobkyne, aj z tohto dôvodu zamietol, pre nedostatok naliehavého právneho záujmu vo veci.

7. V zmysle právneho posúdenia podľa ustanovení §§ 497 Obchodného zákonníka (ďalej len Ob.Z.), § 9 ods. 1,2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), §53 ods. 1 OZ, súd prvej inštancie zároveň dodal, že právny predchodca žalovaného v 1. rade uzavrel so žalobkyňou Zmluvu o spotrebnom úvere č. XXXXXX zo dňa 14. 12. 2011, na základe ktorej poskytol žalobkyne úver vo výške 49 000,- eur a Zmluvu o spotrebnom úvere č. XXXXXX zo dňa 22. 5. 2012 a poskytol žalobkyne úver vo výške 12 900,- eur, ktoré boli zabezpečené záložnými právami zriadenými na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobkyne. Keďže žalobkyňa nesplnila zmluvné povinnosti riadne a včas, čo aj vo výpovedi potvrdila (úver riadne nesplácala), žalovaný v 1. rade listom zo dňa 8. 10. 2013 vyhlásil predčasnú splatnosť úverov ku dňu 14.11.2013 a pristúpil k výkonu

záložného práva formou dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších právnych predpisov s tým, že predmetné nehnuteľnosti nadobudla žalovaná v 3. rade.

8. Uviedol, že nesporné bolo v konaní to, že uzavretím zmlúv o úvere vznikol spotrebiteľský právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, súd ex offio skúmal, či nároky plynúce zo spotrebiteľských zmlúv sú alebo nie sú v súlade s normami spotrebiteľského práva, či vyplývajú alebo nevyplyvajú zo zmluvných podmienok pre spotrebiteľa nevýhodných, neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú neplatnosť právnym úkonov. Uviedol, že žalobkyňa čerpala úvery v zmluve dohodnutých výškach, dojednané poplatky zaplatila vopred vkladom hotovosti vo výške 245,- eur a 146,30 eur na príslušný bankový účet. Dražobník (žalovaný v 2. rade) zabezpečil ohodnotenie dražených nehnuteľností súdnou znalkyňou Ing. Alenou Horvátovou a cena určená znaleckým posudkom predstavovala 64.515,52 eur s tým, že najnižšie podanie bolo stanovené vyššie ako cena určená znaleckým posudkom (74.000,- eur) v prvom kole, bez možnosti znižovania, keďže žalobkyňa prestala plniť svoje peňažné záväzky a ani nenavrhol alternatívny spôsob splnenia záväzkov. Po doručení oznámenia o začatí výkonu záložného práva podala žalobkyňa žalobu na súd prvej inštancie dňa 31.3.2014 s tým, že po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úverov zaplatila žalovanému v 1. rade za rok 2013 celkovo sumu 260,- eur.

9. Keďže žalobkyňa peňažné prostriedky v lehote splatnosti nevrátila, žalobu o určenie neplatnosti dražby nepodala a udelením príklepu a zaplatením ceny dosiahnutej vydražením prešlo vlastnícke právo k predmetu dražby na žalovanú v 3. rade ako vydražiteľku, o čom svedčí aj zápis vlastníckeho práva žalovanej v 3. rade do katastra nehnuteľností, pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na predmetnej určovacej žalobe, súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným v 1., 2. a 3. rade priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

11. Proti rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote (včas) odvolanie, ktoré odôvodňovala nevykonaním navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností, nesprávnymi skutkovými zisteniami, ku ktorým súd dospel na základe vykonaných dôkazov, ako aj tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP). Poukazovala na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/764/2014 z 28.4.2015 a s poukazom na ust. § 53 ods. 4 písm. l/ OZ na neprijateľné dojednania v zmluve. Taktiež citovala rozsudok Krajského súdu Košice sp.zn. 2Co/56/2014 z 2.7.2015 v tom znení, „že všeobecné obchodné podmienky žalobcu neboli zmluvnými stranami osobitne podpísané, nestali sa súčasťou zmluvy a tak nedošlo k dojednaniu žiadnych poplatkov alebo úrokov a žalobca mal nárok iba na zaplatenie istiny“, v kontexte aj článku 2 CSP a na to, že nedošlo k vyhláseniu konečnej splatnosti dlhu. V otázke naliehavého právneho záujmu poukazovala na znenie § 3 ods. 3 a 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorého je naliehavý právny záujem daný zo zákona s odkazom aj na ust. § 53 ods. 5 OZ. Čo sa týka rozhodnutia o trovách konania poukazovala na dôvodnosť aplikácie ust. § 257 CSP, čo súd prvej inštancie nevzal do úvahy, keďže sa vôbec v odôvodnení tohto výroku rozhodnutia s aplikáciou tohto ustanovenia nezaoberal. Navrhovala napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Žalovaný v 2. rade navrhoval, aby odvolací súd ako vecne správny potvrdil napadnutý rozsudok a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav, správne aplikoval príslušné ustanovenia právneho poriadku a vyvodil správny právny názor, ktorý aj náležite odôvodnil a to aj s poukazom na ním doteraz podané písomné a ústne podania v celom rozsahu. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.

13. Žalovaný v 1. rade od 1.8.2017, titulom právneho nástupníctva - Prima banka Slovensko, a.s. so sídlom v Žiline, Hodžova 11, vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukazoval na to, že žalobkyňa neplatnosť dražby nenamietala a preto treba mať za to, že dražba prebehla v súlade so zákonom s tým, že právnym základom výkonu záložného práva neboli úverové zmluvy ani obchodné podmienky k ním pripojené, ale záložné zmluvy, ktorých súčasťou sú osobitné dojednania o spôsobe výkonu záložného práva, pričom žalobkyňa doteraz nevysvetlila, ako by požadované určenie vo väzbe na skutkové a právne okolnosti daného sporu ovplyvnilo jej právne postavenie, t.j. ako by určenie neplatnosti obchodných podmienok, vzhľadom na spomínanú prednosť zmluvnej úpravy nebolo spôsobilé vytvoriť pevný právny základ medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, keďže žalovaný v 1. rade by bol totiž

naďalej oprávnený vykonať záložné právo v súlade s podmienkami dohodnutými v záložných zmluvách, ktorých platnosť nebola žalobou napadnutá, na čo upozornil už aj Krajský súd v Košiciach v uznesení zo dňa 28.7.2014 č.k. 3Co 676/2014-230 v rámci rozhodovania o odvolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia. Preto nemôže mať žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa v tomto konaní domáha (viď v tomto smere aj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 6l.12.2012 sp.zn. 5Cdo 31/2011) s apelom aj na to, že žaloba je s poukazom na ust. § 137 písm. d/ CSP procesne neprípustná.

14. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa sa súd prvej inštancie aj napriek neprípustnosti žaloby zaoberal vecou samou, pričom na tomto mieste nemožno opomenúť, že v zmysle §1 ods. 3 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase, spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti, alebo výstavba nehnuteľností (resp. úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je splatenie úverov na základe takýchto zmlúv) a preto sa súd prvej inštancie nad rámec svojich povinností vyjadril aj k platnosti obchodných podmienok. S poukazom na citované rozsudky Krajského súdu v Prešove a uznesenia Krajského súdu v Trnave sa rovnako stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že absencia podpisov na obchodných podmienkach nespôsobuje ich neplatnosť. Uviedol, že žalobkyňa ani nenapadla platnosť záložných zmlúv a ani platnosť uskutočnenej dobrovoľnej dražby, v čom jej nič nebránilo, žalovaní nemôžu niesť zodpovednosť za jej pasivitu a nedostatočnú odbornú starostlivosť, preto z dôvodu neexistencie naliehavého právneho záujmu žalobkyne na podanej žalobe, žalobu zamietol.

15. K údajnej nesplatenosti zabezpečených úverových pohľadávok, žalovaný v 1. rade uviedol, že žalobkyňa sama potvrdila vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 15.10.2015, že splácala úvery v mesačných splátkach do marca 2013, pričom úvery boli zosplatené k 14.11.2013 t.j. o vyše 7 mesiacov neskôr. Preto žalovaný v 1. rade v súlade so zákonom pristúpil k uplatneniu zabezpečenia svojich pohľadávok, čiže k výkonu záložného práva zriadeného v jeho prospech na nehnuteľnostiach formou dobrovoľnej dražby, pričom dobrovoľnú dražbu vykonávala tretia osoba (žalovaný v 2. rade). Aj keď súd konštatoval v rozhodnutí, že dražba bola vykonaná v súlade so zákonom, predmetom konania bolo určenie neplatnosti obchodných podmienok a súd mal za to, že neplatnosť určenia dražby súvisí s včasným podaním žaloby v lehote 3 mesiacov odo dňa jej konania, inak toto právo zaniká v zmysle § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, čo platí ak je platnosť dražby posudzovaná aj prejudiciálne vo vzťahu k meritórnemu výroku, pričom otázku neplatnosti dobrovoľnej dražby nemôže súd posudzovať v inom konaní, než v konaní podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a doplnení zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti v znení neskorších predpisov (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 1.1.2011 sp.zn. 3Cdo/186/2010). Preto, ani v prípade zmeškania prekluzívnej lehoty podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nemožno suplovať žalobu o určenie neplatnosti dražby akoukoľvek inou žalobou, pokiaľ má byť v konaní o tejto žalobe právna otázka platnosti dražby posúdená ako predbežná, keďže takýto postup je neprípustný. Žalobkyňa nič nebránilo v tom, aby podala v zákonnej lehote žalobu o určenie neplatnosti opakovanej dobrovoľnej dražby a keďže žalobkyňa platnosť dražby v zákonom stanovenej lehote zákonným spôsobom t.j. podaním samostatnej žaloby na súd nespochybnila, súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že dražba bola vykonaná v súlade s ustanoveniami zákona o dobrovoľnej dražbe a preto je záver súdu prvej inštancie plne legitímny.

16. Žalovaný v 1. rade k aplikácii § 257 CSP uviedol, že si to vyžaduje aktivitu zúčastnených strán v sporovom konaní, pričom nesolventnosť strany nemôže bez ďalšieho súd považovať za relevantný dôvod pre aplikáciu § 257 CSP. S poukazom na uvedené mal preto za to, že žalobkyňou označené odvolacie dôvody neboli naplnené a navyše žalobkyňa žiadnym spôsobom nešpecifikovala, v čom mali spočívať jednotlivé pochybenia súdu s výnimkou odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Navrhoval, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

17. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedla, že navrhuje rozhodnúť v zmysle dôvodov podaného odvolania a v doplnení odvolania poukazovala na porušenie svojich ústavných práv a doručila odpoveď na jej žiadosť, adresovanú Ministerstvu spravodlivosti SR zo dňa 6.8.2018, v ktorej sa uvádza, že vo vzťahu k zmluvám o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ide o štandardné zmluvy podľa § 151a a § 151md Občianskeho zákonníka, ktoré neobsahujú neprijateľné podmienky spôsobilé založiť hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa s odkazom na ust. § 53 OZ s tým, že odbor

ochrany spotrebiteľa nemá právomoc rozhodovať o právach a právom chránených záujmoch, keďže jeho oprávnenie je zamerané len na signalizovanie nedostatkov združeniu na ochranu spotrebiteľov a štátnym orgánom s tým, že právomoc rozhodovať konkrétne spory má súd, na ktorý sa aj žalobkyňa obrátila.

18. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 3Co/300/2017-848 zo dňa 6. septembra 2018 rozhodol v tomto znení:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Z r u š u j e rozsudok vo výroku o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Okresný súd Košice I uznesením č. k. 40C/120/2014-955 zo dňa 19. decembra 2018 stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže sú naplnené vo veci zákonné predpoklady pre aplikáciu § 257 CSP. Uviedol, že po preskúmaní majetkových pomerov žalovaných v 1., 2. a 3. rade zistil, že žalovaní v 1. a 2. rade sú vlastníkami viacerých motorových vozidiel. Žalovaná v 3. rade je vlastníčkou H. Y. B. Y. I. a zároveň vlastníčkou bytu, ktorý kúpila v dražbe, ktorú realizoval žalovaný v 2. rade. Vzhľadom na hospodársku kondíciu žalovaných v 1. a 2. rade a majetkové pomery žalovanej v 3. rade, nepriznaním nároku na náhradu trov konania žalovaným v 1., 2. a 3. rade nebude zasiahnuté do ich majetkových sfér, oproti žalobkyni, ktorá nie je vlastníčkou žiadneho motorového vozidla, ani žiadnej nehnuteľnosti. Žalobkyni bola pri podaní žaloby priznaná právna pomoc Centrom právnej pomoci Košice, lebo spĺňala podmienky sociálnej a materiálnej odkázanosti. Žalobkyňa voči žalovanému veriteľovi neplnila riadne a včas svoj záväzok splácať úver z finančných dôvodov, preto byt, ktorý jej slúžil na trvalé bývanie, bol predaný žalovaným v 2. rade v dražbe.

20. Proti hore uvedenému uzneseniu o nepriznaní nároku na náhradu trov konania stranám sporu podal odvolanie žalovaný v 2. rade. Uplatnil odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. a/, f/, g/ a h/ CSP, nakoľko neboli splnené procesné podmienky pre vydanie predmetného súdneho rozhodnutia, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhoval aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a žalovanému v 1. až 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1, 2 CSP, nakoľko z dôvodu zamietnutia žaloby mali procesné strany - žalovaný v 1. až 3. rade 100% úspech v danej veci, keďže nie sú vo veci naplnené zákonné predpoklady v zmysle § 257 CSP, ktoré v podanom odvolaní bližšie citoval a to aj s poukazom aj na nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku. So zreteľom na citované body napadnutého uznesenia mal za to, že priznaním právnej pomoci Centrom právnej pomoci a nevlastnenie motorového vozidla a inej nehnuteľnosti, nemôže súd považovať za výnimočný prípad, keďže žalobkyňa bola zastúpená advokátom, ktorý mohol neúspech v spore predpokladať a to s poukazom aj na to, že podané žaloby o neplatnosť dobrovoľnej dražby boli a sú zamietané. Rovnako súd nevyzval strany sporu aby sa k prípadnej aplikácii § 257 vyjadrili, čo vyplýva z nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 18. júla 2018 č.k. I.ÚS 153/2018 ako aj I.ÚS 547/2012. Navrhoval aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a stranám sporu priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

21. Rovnako proti hore uvedenému uzneseniu podal odvolanie žalovaný v 1. rade. Mal za to, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keďže súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnenému záveru o aplikácii § 257 CSP, ktorú nesprávne odôvodnil tým, že žalobkyňa nie je vlastníčkou žiadneho motorového vozidla ani nehnuteľnosti, na rozdiel od žalovaných, žalobkyni bol pri podaní žaloby priznaný nárok na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci a byt, ktorý žalobkyni slúžil na bývanie, bol na návrh žalovaného v prvom rade vydražený (ods. 19 uznesenia). Ďalej uvádzal, že majetkové rozdiely medzi stranami sporu nie sú dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania s poukazom na citované rozhodnutia krajských súdov ako aj Najvyššieho súdu SR. Uviedol, že súd nezohľadnil okolnosti celého prípadu, na ktoré žalovaný v 1. rade poukazyval a preto mal za to, že konanie má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, so zreteľom na nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia s odkazom na citované rozhodnutie Ústavného súdu SR, čím je odôvodnenie nezrozumiteľné a nepresvedčivé pre strany a pre akéhokoľvek iného adresáta.

22. Z dôvodu dovolania žalobkyňou proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 6. septembra 2018, č. k. 3Co/300/2017, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp.zn. 2Cdo/80/2019 zo dňa 30. januára 2020 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 6. septembra 2018 č. k. 3Co/300/2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, dávajúc do pozornosti nové rozhodnutie dovolacieho súdu zo dňa 28. marca 2019 sp.zn. 6Cdo /27/2018, ktorý v skutkovo zhodnom prípade konštatoval, že žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c/ CSP. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

23. Na margo uvedeného dovolací súd dodal, že vyššie uvedený predpoklad vychádza z toho, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, ktorý je založený na protiprávnom konaní dodávateľovi voči spotrebiteľovi. Kladným rozhodnutím o takejto žalobe sa priamo nedeklaruje existencia, resp. neexistencia práva, ale deklaruje sa existencia nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku.

24. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uviedol, že v preskúmvanej veci dovolateľka opodstatnene namietala nesprávne právne posúdenie vecí odvolacím súdom, pričom táto nesprávnosť bola daná posudzovaním vecí podľa nesprávnej právnej normy, a to podľa ust. § 137 písm. c/ CSP, ktorej použitie v danom prípade neprichádzalo do úvahy.

25. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v zmysle § 449 ods. 1 a § 450 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je právny názor dovolacieho súdu záväzný (§ 455 CSP).

26. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), opätovne prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP, z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné, so zreteľom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/80/2019 zo dňa 30.1.2020, nakoľko NS SR v novom rozhodnutí zo dňa 28. marca 2019 sp.zn. 6Cdo/27/2018, v skutkovo zhodnom prípade konštatoval, že žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c/ CSP, keďže ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi, s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.), kedy v prípade takejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Zároveň uviedol, že kladným rozhodnutím o takejto žalobe sa priamo nedeklaruje existencia, resp. neexistencia práva, ale deklaruje sa existencia nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku.

27. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

28. Keďže pre danú vec nie je náležité uplatnenie zákonného ustanovenia v zmysle § 137 písm. c/ CSP, odvolací súd v kontexte naplnenia odvolacieho dôvodu v zmysle ust. § 365o ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci s tým, že nesprávnosť bola daná v posudzovanej veci podľa nesprávnej právnej normy a to podľa § 137 písm. c/ CSP s tým, že Najvyšší súd SR uznesením 2Cdo/80/2019 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 6. septembra 2018 sp.zn. 3Co/300/2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a nakoľko v danom prípade neboli naplnené zákonné

predpoklady v zmysle § 390 CSP, kedy odvolací súd sám rozhodne o veci, ak a/ rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (v danej veci odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo veci samej, nie ho zrušil), pričom Najvyšší súd SR uznesením 2Cdo/80/2019 zrušil celý rozsudok odvolacieho súdu, t.j. aj rozhodnutie o trovách, keďže s rozhodnutím vo veci samej úzko súvisí v zmysle § 262 ods. 1 CSP, kedy o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, odvolací súd z dôvodu zrušenia rozhodnutia vo veci samej zároveň zrušil aj uznesenie Okresného súdu Košice I č.k. 40C/120/2014-955 zo dňa 19. decembra 2018 v zmysle § 391 ods. 1 CSP s odkazom na ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ a rovnako aj s odkazom na § 389 ods. 1 písm. d/, keďže uznesenie súdu prvej inštancie 40C/120/2014-955 nie je rozhodnutím vo veci samej, a z dôvodu podania dovolania voči rozhodnutiu vo veci samej, v čase jeho vydania ani dôvody pre jeho vydanie neexistovali s odkazom aj na tú skutočnosť, že vydaným uznesením Najvyššieho súdu SR 2Cdo/80/2019, ktorým Najvyšší súd SR zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 6. septembra 2018 sp.zn. 3Co/300/2017 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, taktiež dôvody pre vydanie napadnutého uznesenia 40C/120/2014-955 zo dňa 19. decembra 2018 zanikli.

29. Nakoľko sa súd prvej inštancie meritórne pre nenaplnenie naliehavého právneho záujmu žalobkyne vo veci samej dôsledne nezaoberal vecou samou a Najvyšší súd SR vo svojom uznesení 2Cdo/80/2019 konštatoval, že vo veci je daný naliehavý právny záujem žalobkyne, bude preto povinnosťou súdu prvej inštancie preskúmať vec samu a vo veci meritórne rozhodnúť v spojení s nárokom na náhradu trov konania v kontexte preskúmania všetkých zákonných predpokladov v zmysle § 257 CSP, keďže pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, pričom si všíma aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde, či ich postoj v konaní (R 24/1964), pričom každé rozhodnutie súdu má spĺňať zákonné predpoklady v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP s tým, že súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý v danom kontexte odkazuje na právny názor dovolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

30. V zmysle § 396 ods. 3 CSP, keďže odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie v novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade doterajších trov konania vrátane trov tohto odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).